

I. ULUSLARARASI TÜRK-AFRİKA KONGRESİ SONUÇ RAPORU

HAZIRLAYANLAR

Doç. Dr. Ahmet KAVAS

Uzm. Hasan ÖZTÜRK

* Sonuç Raporu: 1 - 12, Final Report: 13 - 24

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	3
1. KONGRENİN KONUSU	5
2. KONGRENİN KOORDİNATÖRÜ	5
3. KONGREYE DESTEK SAĞLAYANLAR.....	5
4. KONGRENİN YAPILDIĞI YER.....	5
5. KONGRE TARİHİ	5
6. KONGREYE KATILANLAR	6
7. KONGRE PROGRAMI	6
8. KONGRE AÇILIŞ KONUŞMALARI	8
9. KONGRE SONUÇ BİLDİRGESİ	9
10. ANA SONUÇLAR	11

SUNUŞ

2005 yılını Afrika'ya açılım yılı ilan eden Türkiye Cumhuriyeti'nin bu konuda isabetli bir karar aldığı geçen bir yıllık zaman içinde açık bir şekilde anlaşıldı. Başta Avrupa Birliği, G8 ve İslam Konferansı Teşkilatı gibi uluslararası kuruluşlar olmak üzere Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, İngiltere, Fransa, Hindistan ve Çin gibi dünyanın geleceği üzerinde büyük nüfuz tesisi için uğraşan güçlü devletler yanında Türkiye gibi her geçen gün çevresinde giderek güçlenen bir ülkenin Afrika ülkeleri ile pek çok alanda yeni bir işbirliği başlatması büyük bir adım olarak kabul edilmektedir.

Osmanlı Devleti'nin önce Asya'da başlattığı, ardından Avrupa ve Afrika kıtalarında genişlettiği sınırları ve buralarda kurduğu idareler çok sayıda günümüzün modern devletinin kuruluşuna ciddi bir katkı sağlamıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin uzun yıllar önce teşebbüs ettiği ve içinde bulunduğumuz yıllarda geldiği noktada Avrupa Birliği içerisinde tam üye olarak yer almak için sürdürdüğü mücadelesinde son aşamaya gelmiş bulunuyor.

Böylesine önemli bir dönemde bir taraftan Asya ülkeleriyle münasebetlerini giderek artırması olmazsa olmaz bir zaruret iken diğer taraftan Afrika ülkeleriyle de yeni bir açılım başlatarak bunu en üst düzeyde gerçekleştirdiği çalışmalarla sürdürmesi büyük bir gelişmedir. Bundan böyle Türkiye Cumhuriyeti Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında yeni, güvenilir, istikrarlı, gelecek için ümit vaat eden ciddi bir köprü olma yolunda ilerlemektedir.

Afrika kıtası uzun yıllardır dünya gündemini biraz da maksatlı olarak yayılan menfi imajlarıyla işgal etmekteyse de aslında pek çok gerçeğin gözardı edildiği bilinmektedir. Oysaki Afrika'nın kendi kaderinde birinci derece rol alan bizzat Afrikalılar başta olmak üzere kendilerini pek çok sıkıntılı alandaki mücadelelerinde samimi olarak destekleyen uluslararası kuruluşların elde ettikleri kazanımları gündeme gelmemektedir. 53 ülkenin üyesi bulunan Afrika Birliği'nin öncülüğünde NEPAD ve SIN-SAD gibi mahalli bütünleşme hareketlerinin son yıllardaki faaliyetleri gelecek için bizleri ümitvar etmektedirler.

Son yıllarda Türkiye'den Afrika'ya başlayan ve giderek artan pek çok alandaki resmi ziyaretler yanında özel girişimcilerin her geçen gün bu kıta ülkelerine yaptıkları iş seyahatleri sonucu yeni yatırım imkanları elde etmeleriyle önemli bir mesafe alındığı kanaatindeyim. 1970'li yılların sonunda Kuzey Afrika ülkeleriyle başlayan ve günümüzde kıtanın pek çok ülkesinde yayılarak devam eden büyük yatırım imkanları sayesinde ülkemize büyük girdiler sağlandı.

Şimdilerde ise Sahra'nın güneyindeki ülkeler ilgi odağı haline geldiler. Çünkü Afrika deyince Sahra altında yer alan 40'in üzerindeki ülkeler akla gelmektedir. Sömürgeciliğin ardından kurulan bu kadar çok ülkenin her birinin kendine has birer millî kimlik oluşturma mücadelesi henüz tamamlanamadı. Ama uzun vadede Afrika Birliği'ni Afrika Birleşik Devletleri'ne dönüştürme

girişimleri müspet netice verdiği takdirde o zaman Afrikalılık kimliği ve vatandaşlığının ön plana çıkarılması kaçınılmazdır.

Afrika yaşlı bir kıta değildir, ama yorgundur. Ama Afrikalıların tabiriyle “genç” bir kıtadır. Devamlı bir hareketlilik içerisinde olup sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla dünyanın dev şirketlerini buraya çekmektedir.

Türkiye’de ilk defa TASAM’ın koordinatörlüğünde, Dışişleri Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi (TİKA), Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve Fly Air işbirliğinde tertiplenen “Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi” ülkemizin Afrika kıtasıyla bir taraftan tarihî bağlarına vurgu yaparken diğer taraftan gelecekte yeni siyasî, ekonomik ve sosyo-kültürel imkanların oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla düzenlenmiştir. Kongrenin planlanması, organizasyonu ve icrasında büyük fedakarlıkta bulunan bütün TASAM personelimize katkılarından dolayı teşekkür ederim.

23-24 Kasım 2005 tarihlerinde gerçekleşen bu kongre ile ülkemiz Afrika konusunda tarih, medeniyet, ekonomi, uluslararası ilişkiler, güvenlik, sosyo-kültürel alanlarda çok sayıda konuşmacıya ev sahipliği yaptı. Ayrıca ülkemizde sayıları az olmakla birlikte bu kıta hakkında bilgi birikimi ve hayat tecrübesi olan siyaset, ilim ve diplomasi alanlarından konuşmacıların iştiraki sağlandı. Ankara’da bulunan sekiz Afrika büyükelçiliğinin bu kongreye yakın ilgileri ise umut verici bir gelişme oldu.

Afrika’nın Brüksel’i olma yolunda ilerleyen Etyopya’nın başkenti Addis Abeba’daki Afrika Birliği de bu kongreye şeref misafiri olarak 53 ülkeyi temsil eden başkanlarıyla iştirak ettiler. Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE ve İslam Dünyasını temsilen İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreteri Prof. Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU katılarak birer konuşma yaptılar. Türk Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Doç. Dr. Abdullah GÜL’ün açılış konuşmasında ifade ettiği gibi insanlığın “Afrika’ya borcu vardır” ve TASAM olarak ülkemizde bir ilki gerçekleştirerek bu borcun ödenmesi yönünde en önemli adımlardan birisini attığımızı düşünüyorum. Bundan böyle Afrika bizi beklemeyecek biz de bu kıtayı. Çünkü köprüler gelecek için kuruldu ve bundan sonra bu yolda gayretle yürümek hepimizin görevidir. 2005 Afrika’ya Açılım Yılı’nı gelecek için bir hareket noktası kabul edip TASAM olarak faaliyetlerimizi geniş bir perspektif içinde ve ciddi manada sinerji oluşturacak stratejiler belirleyerek yürütmeyi hedefliyoruz.

Kongrenin sonuçlarının, Türkiye ile Afrika ülkeleri arasındaki münasebetlerin tarihî bağları da göz önünde bulundurarak yeni bir gelecek için ciddi katkı sağlayacağını ümit ediyor, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Süleyman ŞENSOY
TASAM Başkanı

1. KONGRENİN KONUSU

Birinci Uluslararası Türk Afrika Kongresi

2. KONGRENİN KOORDİNATÖRÜ

Kongrenin koordinatörü Türkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM)'dir.

TASAM stratejik araştırmaların önemini kavrayan, ülkemizin bu konudaki ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan müteşebbis, bilim adamları ve araştırmacıların bir araya geldiği özel bir kurumdur.

TASAM'ın amacı; dünyadaki gelişmeleri takip ederek, Türkiye'nin ikili, bölgesel ve çok taraflı uluslararası ilişkilerine; tarihî, kültürel, siyasî, iktisadî, hukukî, sosyolojik ve jeopolitik yapısına; içteki siyasî, ekonomik, sosyo-kültürel problemlerine yönelik bilimsel araştırmalar, incelemeler, analizler ve değerlendirmeler yaparak, karar alıcılara gerçekçi, dinamik, yaratıcı, etkin çözümler ve karar seçenekleri üretmektedir.

TASAM özel ve bağımsız bir merkez olarak, araştırma ihtiyacı içerisinde olan Türkiye ve yabancı ülkelerdeki özel kuruluşlara ve kamu kurumlarına sponsorluk ya da ticarî sözleşmeler karşılığında hizmet veren ve mali anlamda varlığını bu yolla sürdüren bir kurumdur.

3. KONGREYE DESTEK SALAYAN KURUMLAR

Kongre Dışişleri Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi (TİKA), Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve Fly Air'in destekleriyle gerçekleştirilmiştir.

4. KONGRENİN YAPILDIĞI YER

Grand Cevahir Kongre Merkezi,

Darülaceze Cad. OKMEYDANI ŞİŞLİ/İSTANBUL

Tel: 0 212 314 42 42

Faks: 0 212 314 42 44

5. KONGRENİN TARİHİ

23-24 Kasım 2005

6. KONGREYE KATILANLAR

Kongreye başta Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Omar Konare, Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Doç. Dr. Abdullah Gül ve İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreteri Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu olmak üzere Afrikalı ülkelerin Türkiye'de bulunan diplomatik misyon temsilcileri, bölgede faaliyet gösteren ve gelecekte iş kurmak isteyen işadamları ve özel sektör temsilcileri, öğretim üyeleri, üniversite öğrencileri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve çok sayıda basın mensubu olmak üzere 270 - 300 kişi katılmıştır.

7. KONGRENİN PROGRAMI

Açılış Konuşmaları

TASAM Başkanı Süleyman ŞENSOY
İKÖ Genel Sekreteri Prof. Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU
Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Doç. Dr. Abdullah GÜL
Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE

Birinci Oturum: Afrika Tarihine Genel Bakış

Oturum Eşbaşkanları:

Prof. Dr. Abdurrahman ÇAYCI, Hacettepe Üniversitesi, Emekli Öğretim Üyesi
M. Hasan Ahmed El-Hac, Sudan Büyükelçisi

1. Osmanlı Öncesi Afrika

Prof. Dr. Abdurrahman ÇAYCI, Hacettepe Üniversitesi, Emekli Öğretim Üyesi

2. Osmanlı Dönemi Afrika

Prof. Dr. Tayeb CHENNTOUF, Vهران es-Senia Üniversitesi, Cezayir
Prof. Dr. Jillali El ADNANI , Agadir Üniversitesi, Fas

3. Sömürgecilik Dönemi Afrika

Doç. Dr. Ahmet KAVAS, TASAM Afrika Projesi Yöneticisi/İSAM Araştırmacısı

İkinci Oturum: 21. Yüzyılda Afrika

Oturum Eşbaşkanları:

L. M. Sobizana MNGQIKANA, Güney Afrika Cumhuriyeti Büyükelçisi

1. Günümüz Afrika'sına Genel Bakış

Hıfzı TOPUZ, Gazeteci - UNESCO

2. Uluslararası İlişkilerde Afrika

Doç. Dr. Bülent ARAS, TASAM Proje Yöneticisi

3. Afrika'nın Ekonomik Potansiyeli ve Yatırım İmkanları

Yard. Doç. Dr. Sedat AYBAR, Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi

4. Dış Yardımların Afrika'nın Kalkınmasındaki Rolü ve Etkinliği (Sorunlar ve Çözüm Önerileri)

Zahra NURU, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği Yüksek Temsilci Başdanışmanı

Prof. Seithy Loth CHACHAGE, Dar es Salam Üniversitesi, Tanzania

5. Afrika'da Güvenlik Sorunları, Avrupa'ya Yansımaları ve Çözüm Önerileri

Yrd. Doç. Dr. Kenan DAĞCI, Kocaeli Üniversitesi Öğretim Üyesi

Üçüncü Oturum: Türkiye - Afrika İlişkileri

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Hasret ÇOMAK, Kocaeli Üniversitesi İktisat Fakültesi Dekanı, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı

1. Siyasi İlişkiler

Büyükelçi Can ALTAN, Dışişleri Bakanlığı

Prof. Dr. Yusuf FADL, Hartum Üniversitesi, Türkiye Çalışmaları Dairesi Başkanı

2. Kalkınma İşbirliği

(E.) Kur. Kd. Alb. Ali ÇANKAYA, TİKA Strateji Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Başkanı

3. Ekonomik İlişkiler

Cem TOPBAŞ, Dış Ticaret Müşaviri

4. Sosyokültürel İlişkiler

Prof. Dr. Muhammed BAKARI (Kenya), Fatih Üniversitesi

5. Türkiye'deki Afrikalılar

Prof. Dr. Orhan KURAL, İTÜ Öğretim Üyesi, Benin Fahri Konsolosu

8. KONGRE AÇILIFI KONUŞMALARINI

Kongrede TASAM Başkanı Süleyman ŞENSOY, İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreteri Prof. Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Doç. Dr. Abdullah GÜL ve Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE birer açılış konuşması yapmışlardır.

TASAM Başkanı Süleyman ŞENSOY I. Uluslararası Türk-Afrika Kongresi'nin açılış konuşmasını yaparken, kısa zamanda Türkiye'nin uluslararası alanda giderek artan önemine binaen kurum olarak Avrupa Birliği, Asya ülkeleri ve son olarak Afrika konusunda kurdukları çalışma gruplarından bahsettiler. Bunlar:

“...AB çalışma Grubu, Küresel ve Bölgesel Güç Merkezleri Çalışma Grubu, Afrika Çalışma Grubu, Kafkasya Orta Asya, Ortadoğu Çalışma Grubu gibi şu anda kurulu 10 tane çalışma grubumuz var. Türkiye'nin hem içteki meseleleriyle ilgili hem de dıştaki konjonktürle ilgili çalışmalar yapıyoruz....”

Çünkü “...Bugün dünyanın Batı bloğu ki özellikle AB ve ABD, Asya ve Afrika üzerinde çalışmaktadır. Dünyanın bütün geleceği ve doğal kaynakları Asya ve Afrika'dadır...” şeklinde konuşmalarına devam ettiler

Yakın gelecekte TASAM olarak Afrika Çalışma Grubunu Afrika Araştırmaları Enstitüsü'ne dönüştüreceklerinin de müjdesini bu kongre vesilesiyle kamuoyuna duyurmuş oldular.

57 İslam Ülkesi adına kongremizi teşrif eden Prof. Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU temsil ettiği İslam Konferansı Örgütü'nün (İKÖ) 57 üyesinden 27'sinin Afrika ülkesi olduğunu belirttiler. İKÖ içerisinde büyük bir ağırlığı olan Afrika ülkelerinin gelecekte de bu ağırlıklarını hissettireceklerdir.

Ayrıca, “Yoğun uluslararası rekabetin şekillendirdiği böylesi küresel bir ortamda ve küreselleşme ve liberalleşmenin hayatın gerçekleri olduğu dikkate alındığında, İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) üyesi ülkeler de dahil olmak üzere gelişmekte olan ülkeler, varlıklarını sürdürmenin ve bu süreçten faydalanmak amacıyla hayat şartlarını iyileştirmenin yollarını bulmalıdırlar. Bu amaçla, ortaya konabilecek çözüm yollarından biri, bu ülkeler arasında ekonomik işbirliğini artırmaktır. Bu bağlamda, TASAM'ın koordinatörlüğünde organize edilen Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi'nin Türkiye ile Afrika ülkeleri arasında ekonomik ve ticarî bağların güçlendirilmesi için pragmatik ve uygulanabilir yollar da sunacağına inanıyorum.” diyerek kongrenin önemi üzerinde ciddi bir vurguda bulundular.

Türk Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Doç. Dr. Abdullah GÜL ise yaptığı açılış konuşmasında “...Türkiye'nin Afrika kıtasıyla olan bağları, Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanmaktadır. Türkler, bu kıtaya geleneksel olarak iyi ilişkiler içinde bulunmuşlardır. Türk halkı ile Afrika halkları arasında derin insanî, manevî, kültürel ve siyasetî bağlar kurulmuştur...”

şeklinde geçmişe dayanan çok güçlü tarihî bağlar bulunduğunu belirttiler. Yine “1960'lı yıllarda, Türkiye bağımsızlıklarına kavuşan tüm yeni Afrika ülkelerini tanıdığıdır. Bunlarla diplomatik ilişkiler kurmuş ve birçoğunda büyükelçilik açmıştır. Bugün Afrika kıtasının genelinde 12 büyükelçiliğimiz ve 20'yi aşkın fahri başkonsoloslüğümüz bulunmaktadır.” diyerek Afrika ile ilişkilerimizin her geçen gün arttığını ve 12 Nisan 2005 tarihinde Afrika Birliği bünyesinde Türkiye'ye gözlemci statüsü verilmesinden duydukları memnuniyeti ve dolayısıyla bu konudaki katkılarından dolayı Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE'ye teşekkür ettiler.

Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi'nin son açış konuşmasını yapan Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE ise bu kongre vesilesiyle Afrika Birliği'nin kurulduğu 1963 yılından bugüne kadar ilk defa başkan seviyesinde Türkiye'ye bir ziyaret gerçekleştirmiş olmasının memnuniyetini ifade ettiler. “30 milyon kilometre karelik yüzölçümüyle Afrika kıtası bugün Çin, Hindistan, bütün Avrupa ülkeleri, Kuzey Amerika ülkeleri ve Arjantin'i içine alacak genişlikte topraklara sahiptir. 53 üyesiyle Afrika Birliği Birleşmiş Milletler'deki üye ülkelerin yüzde otuzuna sahiptir ve alınacak kararların kabulü veya reddi konusunda yaptırım gücüne sahiptir. Dünya medyasında Afrika kıtasından verilen AIDS, açlık, sefalet, fakirlik, Ruanda, Cezayir, Sudan gibi pek çok üye ülkenin yaşadığı iç kavgalar ve bazı komşu ülkeler arasında yaşanan gerginliklerle ilgili görüntüler ve haberler genel manada Afrika imajını oluşturmaktadır. Bunlar Afrika'da varlığı inkar edilmeyen gerçeklerdir. Ama bütün bunların sebepleri bizzat Afrikalılar değildir. Tamamı sömürgecilik döneminin ve özellikle günümüzde Afrika ülkelerinin ürettiği her türlü ziraat ürünlerin ve madenlerinin fiyatlarının yine gelişmiş ülkeler tarafından belirlenmesinden kaynaklanmaktadır. Fakat Afrika bütün bunları yenecektir. Çünkü hem yüzölçümü, hem genç insan nüfusuyla ki, 2025 yılında bir milyar dört yüz milyonu bulacak nüfusuyla dünyada üçüncü büyük nüfus gücüne sahip olacaktır. Türkiye Avrupa Birliğine girerken hem Afrika hem de Asya arasında ciddi bir köprü olacaktır” diyerek konuşmalarını sürdürdüler.

9. KONGRE SONUÇ BİLDİRGESİ

23-24 Kasım 2005 tarihlerinde İstanbul'da Türkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) tarafından düzenlenen Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi'ni tamamlamış bulunuyoruz. Kongremize yaptığımız daveti Türk Dışişleri Bakanı Abdullah GÜL, 53 Afrika ülkesinin oluşturduğu Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE, 57 İslam ülkesinin oluşturduğu İslam Konferansı Teşkilatı Genel Sekreteri Prof. Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU kabul etmişler ve bizzat teşekkürleriyle büyük bir katkı sağlamışlardır. Yurt içinden ve yurt dışından katılan değerli bilim adamlarımız, diplomatlarımız, Kültür Bakanlığımız, ülkemizin uluslararası alanda etkili TİKA, TÜBİTAK gibi kuruluşları önemli katkıda bulunmuşlardır.

Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi çalışmaları yaklaşık bir sene önce başladı. 2005 yılını Afrika'ya Açılım Yılı ilan eden Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bu amaçla farklı alanlarda bu

açılımı destekleyen çalışmalara imza attı. Türkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) olarak bizler de merkezimizin bünyesinde kurduğumuz Avrupa Birliği, Kafkaslar ve Ortadoğu gibi 9 ayrı çalışma grubumuz yanında bir de Afrika Çalışma Grubu'nu faaliyete geçirdik. Ülkemizde ihmal edilen alanlardan birisi olan Afrika konusunda geçen bir yıl içerisinde kitaplar, makaleler ve internet sayfamızda yorumlar gibi faklı yayınlara ağırlık verdik, konferanslar ve seminerler düzenledik. Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi'nin ülkemizin takip ettiği Afrika'ya Açılım Yılı faaliyetleriyle aynı döneme rastlaması bu alana büyük bir zenginlik katmıştır.

Kongrede sunulan tebliğler ve yapılan konuşmalar ışığında genel bir değerlendirme yapılacak olursa tarihte her zaman önemini korumuş ve korumaya devam edecek olan muazzam bir Afrika kıtasının bu vazgeçilemez önemi üzerine ciddi manada vurguda bulunulmuştur. Tarihte büyük medeniyetlere ev sahipliği yapan bu kıtada kurulan büyük devletler diğer kıtaları da etkilemiştir. Türkler'in Afrika'daki varlığı ise IX. yüzyıldan başlamış ve XX. yüzyılın başına kadar her alanda Türkler kıtanın yerli ahalisiyle birlikte ihtişam dolu bir tarihî süreci birlikte yaşamışlardır. Avrupa'nın sömürgeci devletlerinin kurduğu sömürgeler yüzünden kıtanın dış dünyayla ve özellikle de bin yıldan fazla ortak tarihî, kültürel, ekonomik, idarî ve askerî değerlere sahip ülkemizle bağları oldukça zayıflamıştı. Adeta biz Afrikalıları, Afrikalılar da bizi unutmuşlardı. Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan bugüne kadar çevresine ve özellikle XX. yüzyılın ikinci yarısında bağımsızlık sürecini yaşayan Afrika ülkelerine büyük örnek oldu. Bağımsızlıklarını elde eden Afrika ülkelerini ilk destekleyen ve tanıyan ülkeler arasında Türkiye Cumhuriyeti daima ön planda yer aldı.

Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi'nin ilk oturumunda Afrika kıtasının tarihine genel bir bakış ortaya kondu. Özellikle Osmanlı Devleti'nin bu kıta üzerindeki varlığı konusuna ağırlık verildi. 1510'lu yıllardan 1910'lu yıllara kadar tam dört asır bu kıtada varlık gösteren bir devletin bu varlığının Afrika yerlileri için ne ifade ettiği üzerinde duruldu. Afrika'yı bugün içinden çıkılması zor şartlara sürükleyen sömürgecilik belasının dört asır gecikmesinde Osmanlı Devleti'nin rolü üzerinde duruldu. Geçmişte yaşanan bu tecrübeler ışığında açıkça ifade etmek gerekir ki gelecek için de çok ciddi adımlar atılabileceği görüldü.

Kongremizin İkinci Oturumunda 1950'li yıllardan itibaren dünya gündemine büyük bir hızla giren Afrika ülkelerinin yaşadığı bağımsızlık sürecine vurgu yapıldı. Günümüz Afrika ülkelerinin şu yarım asır içinde yaşadıkları sıkıntıları, yavaş bile olsa ekonomik bakımdan kalkınmalarına da temas edildi. Bilhassa dünyanın diğer coğrafyalarında rastlanan bütünleşme hareketlerine benzer birlikteliklerin Afrika'da kurulduğu, bunların en büyüğü olan ve bütün Afrika ülkelerinin üyesi bulunduğu Afrika Birliği başta olmak üzere diğer kurumların kuruluş amaçları ve faaliyetleri hakkında doyurucu bilgiler verildi. Günümüz Afrika ülkelerinin uluslararası ilişkileri, bu kıtadaki yatırım imkanları ve Afrika ülkelerinin ekonomik potansiyeli ele alındı, kıtanın kalkınması için yapılan dış yardımların önemine, güvenlik meselesi ve çözüm önerilerine genişçe yer verildi.

Kongremizin son oturumunda ise Afrika ülkeleri ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel ilişkiler üzerinde hassasiyetle duruldu.

Sonuç olarak Birinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi amacına ulaşmış ve bu kongre sayesinde ülkemizin Afrika ile ilgili geçmişteki tecrübesi gözden geçirildi, geleceğe yönelik ciddi manada adımlar atılmasının gereği üzerinde duruldu ve yeni stratejilerin belirlenmesine ihtiyaç duyulduğu bir kez daha görüldü. TASAM olarak böylesine geniş kapsamlı uluslararası bir kongre düzenlemekle hem ülkemize hem de Afrika ülkelerine “2005 Afrika'ya Açılım Yılı” dolayısıyla da yeni ufuklar açtığımızı düşünmekteyiz. Bu vesileyle kongremizin bir ilk olduğu üzerinde vurgu yaptıktan sonra gelecekte daha geniş katılımlı kongreleri yapabilmek için şimdiden harekete geçmiş bulunuyoruz. Bu amaçla kongremizden elde ettiğimiz sonuç ve tekliflerimiz şunlardır:

10. ANA SONUÇLAR

1. TASAM bünyesinde bulunan Afrika Çalışma Grubu'nun TASAM'ın bütünlüğü içerisinde “Afrika Araştırmaları Enstitüsü” olarak yapılandırılmasını ve TASAM olarak bundan böyle her yıl Aralık ayında Uluslararası Türk-Afrika Kongresi'ni düzenlemeyi planlamış bulunuyoruz. 2006 yılı II. Uluslararası Türk-Afrika Kongresini 13-14 Aralık 2006 tarihlerinde düzenleyeceğiz. Bu konuda ülkemizin ilgili bakanlıkları başta olmak üzere diğer resmi kuruluşları ve özel müteşebbislerle koordineli bir şekilde işbirliği yapmak istiyoruz.

2. 53 Afrika ülkesi içerisinde Türkiye Cumhuriyeti sadece 12 Afrika ülkesinde büyükelçilik seviyesinde temsilcilik ve 20 kadar ülkede ise fahri başkonsolosluk bulunduruyor. Diğer ülkeler ise bu elçiliklerimize akredite yapılarak ilişkiler sürdürülmeye çalışılıyor. Güney ve Kuzey Kore, Çin ve pek çok Avrupa ülkesinin en az 40 Afrika ülkesinde büyükelçilik seviyesinde temsilcilik bulundurduğu düşünülecek olursa Türkiye Cumhuriyeti'nin de kısa vadede Afrika ülkelerindeki temsilciliklerinin sayısını artırması bu kongreden çıkan sonuçlardan birisidir. Özellikle Mali Cumhuriyeti gibi parlak tarihî geçmişiyle çevresinde ön plana çıkan ülkeler ile Angola ve Mozambik gibi iç savaş dolayısıyla uzun süre dış dünyaya kapalı kalan, ama yakın gelecekte ciddi atılım yapma ihtimali fazla ülkelere Türkiye'nin büyükelçilik seviyesinde temsilcilik açma konusunda öncelik vermesi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

3. Afrika Birliği'nin Türkiye ile münasebetlerini en üst seviye tutmak üzere 12 Nisan 2005 tarihinde birlik içinde gözlemci statü almasının ardından Afrika Birliği'nin de Türkiye'de bir temsilcilik açması bizzat Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE tarafından kongrede teklif edilmiştir. Bu konuda ivedi işbirliğine ihtiyaç vardır.

4. Afrika ülkelerinde Türkiye'nin tanıtımının, Türkiye'de ise Afrika ülkelerinin gerektiği gibi tanıtımlarının yapılmadığı bilinmektedir. Kısa vadede bu alanda kurumsal çalışmalar başlatılarak özellikle bu sene ilan edilen Afrika'ya Açılım Yılı ve gelecek yıllara yansımaları için şimdiden karşılıklı tanıtımlara yönelik çalışmalar yapılmasının gerekli olduğu görülmüştür. Bu amaçla karşılıklı sinema günleri, müzik konserleri ve edebiyat günleri tertip edilmesi her iki tarafın da tanıtımında temel unsurlar olacaktır. Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Alpha Oumar KONARE'nin de desteklediği üzere Türkiye'de yakın gelecekte bir “Afrika Haftası” düzenlenmesi üzerinde mutabık kalınmıştır.

5. Türk Üniversiteleri başta olmak üzere bütün eğitim kurumlarımız arasında karşılıklı işbirliği yönünde sağlam adımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Afrika Üniversiteler Birliği ile Türk Üniversiteleri arasında işbirliği kurulmasının önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Çok sayıda Afrika ülkesi öğrencilerinin Türk Üniversitelerine yönlendirilmesi mümkündür. Bu arada Afrika Üniversitelerinde okuyan ve mezun olan Türk öğrencilerin denklikleri konusunda karşılıklı yapılacak kültürel anlaşmalarla halen yaşanmakta olan sıkıntıların ortadan kaldırılabilmesi öngörülmüştür. Afrika Üniversitelerinde Türkoloji bölümleri açılması için vakit kaybetmeden girişimde bulunulması, Türk Üniversitelerinde de Afrika Araştırma Bölümleri kurulması için çalışmalar başlatılmalıdır. Tarihte bin yıllık ortak geçmişe sahip olduğumuz bir kıta ile ilgili araştırmalar yaptıracak araştırma merkezleri ve enstitüler açma konusunu Türk Üniversiteleri ihmal etmeye devam ederken geçmişte bu kıta ile hiçbir bağlantıları olmayan Doğu Avrupa Üniversiteleri'nde bile Afrika araştırma merkezlerine ve enstitülerine rastlamaktayız. Kongrede en çok üzerinde durulan ve sık sık ifade edilen konulardan birisi bu olmuştur.

6. Ekonomik alanda işbirliği konusunda Afrika ülkeleri ile ticaret hacmimizin her geçen sene daha da arttığı görülürse bu konunun tesadüflere bırakılmaması gerektiği ve istikrarlı yatırımlar için gerekli kurumsal yapılanmaların güçlendirilmesinde büyük yarar görüldüğü anlaşılmıştır. Ekonomik konularda üçüncü devletlerin aracılığı yerine doğrudan işbirliği imkanları aranması üzerinde ısrarla duruldu.

7. Askeri ve güvenlik konularında Türkiye devletinin tecrübesinin pek çok Afrika ülkesiyle paylaşılabilir bir konumda olduğu bilinmektedir. Bir milyon nüfuslu Gambiya devleti ile 1990'lı yılların başında kurulan askerî işbirliği aslında pek çok Afrika ülkesi için model olabilecek konumdadır. Bu ülkede oluşan Türkiye ilgisi diğer ülkelerde daha rahat temin edilecek görünmektedir.

8. Afrika ülkeleri içinde Osmanlı Devleti ile geçmişte idarî, askerî, sosyo-kültürel bağlantıları olan ülkelerde geçmişte inşa edilen ve hala ayakta kalan tarihî eserlerin korunması ve restorasyonları için gerekli adımların atılması bir zaruret halini almıştır.

9. Afrika ülkeleri ile Türkiye arasında bilgi çağını yaşadığımız şu dönemde teknoloji ve bilimsel alanlarda müşterek çalışmalar yapılması sağlanmalıdır.

10. Afrika Ülkelerinde Türk mallarının tanıtımının her sene artarak yapılması gerekmektedir.

11. Afrika'nın farklı şehirleriyle Türkiye'nin şehirleri arasındaki kardeş şehir girişimlerinin artırılması Türk halkı ile Afrikalıların birbirlerine yaklaşmalarına önemli katkı sağlayacaktır.

12. Afrika ülkelerine yardım yapmak isteyen ülkemizdeki gönüllü teşekküllerin mevcut faaliyetlerinin daha yararlı hale getirilmesi için gerekli projelerin hayata geçirilmesi için ön hazırlıklar yapılmalıdır ve bu konuda Afrika ülkelerindeki benzeri kuruluşlarla yakın işbirliği kurulmalıdır.

1st INTERNATIONAL TURKISH–AFRICAN CONGRESS FINAL REPORT

PREPARED BY

Assoc. Prof. Ahmet KAVAS
Hasan OZTURK, Africa Expert

CONTENT

PRESENTATION.....	15
1. SUBJECT.....	17
2. COORDINATOR.....	17
3. SPONSORS.....	17
4. VENUE.....	17
5. DATE.....	17
6. PARTICIPATION	18
7. PROGRAMME	18
8. KEYNOTE SPEECHES	20
9. EVALUATION OF THE CONGRESS	21
10. RESULTS AND RECOMMENDATIONS	23

PRESENTATION

It was obviously comprehended through last year that declaration of 2005 as “the Year of Turkey's Opening to Africa” is a very well decision. Increasing relations and cooperation of the African countries with the EU; with international organizations such as the OIC and G8; with great states that play effective role in world politics, such as USA, France, UK, Russia and China; and with Turkey who is increasing its power and position as a regional actor are recognized as milestone for Africa.

The expansion of the Ottoman Empire through Asia, Europe and Africa, and foundation of its local administrations in these continents contributed to the establishment of many modern states of the present world. On the other hand, Turkey's membership process to the EU arrived to the final phase of its long process.

While Turkey improves its relations with Asian countries, government's initiative of establishing close relations with the African states is regarded as a very crucial issue and a considerable development for Turkey. Therefore, Turkey aims to become a new, reliable, stable and hopeful bridge among the continents of Asia, Europe and Africa.

Africa has been generally involved and mentioned in the world agenda with very negative and miserable image and lots of realities about Africa have been undervalued. Although many successes and gains have been attained by the Africans and international organizations which cooperate with the African states, these achievements are not put on the agenda and taken into account. The recent activities of regional integration schemes such as NEPAD and CEN-SAD under leadership of the African Union involving 53 states make us hopeful and optimistic about the future of Africa.

I think that positive relations between Turkey and Africa have been achieved in the recent years through quite number of top-level Turkish bureaucrats' visit to the African states and increasing industrial and commercial investments of the Turkish private entrepreneurs in the African countries. Our country has gained a lot of economic advantages from investment opportunities, which have started in North Africa and then prevailed over the continent since 1970.

In the present days, Sub-Saharan states become focus of the world politics because generally Africa means such Sub-African region involving about 40 states. Struggle for creation of national identity of these states founded after the colonial era has not been completed yet. But in the long term, if struggles and initiatives for transition of the African Union into the United States of Africa produce positive and constructive results, an African identity and citizenship will develop.

Africa is not an old continent, but fatigue, and in the words of Africans, it is a “young” continent. With its rich resources, economic potential and investment opportunities Africa is an attractive continent for big companies and entrepreneurs of the world.

“The First International Turkish-African Congress” was organized in cooperation with Ministry of Foreign Affairs, Turkish Cooperation and Development Agency (TIKA), the Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) and Fly Air under coordination of TACSS with the aim of emphasizing historical relations between Turkey and Africa and contributing creation and development of new political, economic and socio-cultural relations in the future. I thank and congratulate the TACSS staff for their contributions and sacrifices in planning, organization and execution of the congress.

Our country hosted many lecturers and experts about Africa, history, civilization, economy, international relations, politics, security, sociology and culture in the congress organized on 23-24 November 2005. Also, Turkish experts, diplomats and politicians participated in the congress. Furthermore, eight African embassies in Ankara paid close attention to the congress.

The African Union whose headquarters is in Addis Ababa, the capital of Ethiopia, which develops as Brussels of Africa was represented at chairman level. Alpha Oumar KONARE, Chairman of the African Union Commission and Prof. Ekmeleddin İHSANOĞLU, Secretary General of OIC, participated to the congress and presented keynote speeches. In the keynote speech, Assoc. Prof. Abdullah GÜL, Minister of Foreign Affairs and Deputy Prime Minister, emphasized that “Humanity has obligation for Africa”. I think the congress organized by TACSS is an important step for undertaking and enforcement of such obligation. Africa will not wait for us, and we will not wait for Africa, because bridges were already established for the future and walking on these bridges is our duty. TACSS, that considers “2005, the Year of Opening up to Africa” as departure point for the future, aims at to continue its activities within extensive spectrum and strategies forming synergy for Africa and Turkey.

Bearing in mind the historical relations between Turkey and Africa, I hope that results of the congress will contribute to construction and development of a new future for the Turkish-African relations.

Süleyman ŞENSOY
Chairman of TACSS

1. SUBJECT

First International Turkish African Congress

2. COORDINATOR

Coordinator of the congress is Turkish Asian Center for Strategic Studies (TACSS).

Turkish Asian Center for Strategic Studies (TACSS) is one of the specialized institution which unites the entrepreneurs, scholars and researchers, who understand the significance of the strategic research and who aim at meeting our country's needs on this issue.

Objective of TACSS is to initiate and provide decision-makers with realistic, dynamic, creative, and effective solutions and decision options through scientific research, studies, analysis, and evaluations related to Turkey and the surrounding region's historical, cultural, political, economic, legal, sociological, and geopolitical structure; its bilateral, regional, and multilateral international relations; and its political, economic, and socio-cultural issues.

TACSS is a private and independent center which serves Turkish and foreign private and public institutions in studies about different issues and finances its activities by sponsorships and payments deriving from such services.

3. SPONSORS

The congress was organized with cooperation of Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Culture and Tourism, Turkish Cooperation and Development Agency (TIKA), the Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) and Fly Air.

4. VENUE

Grand Cevahir Congress Center
Darülaceze Street, OKMEYDANI SISLI / ISTANBUL
Tel: 0 212 314 42 42
Fax: 0 212 314 42 44

5. DATE

23-24 November 2005

6. PARTICIPATION

Approximately 270-300 people including Alpha Omar Konare, Chairman of the African Union Commission, Prof. Ekmeleddin İHSANOĞLU, Secretary General of OIC, Assoc. Prof. Abdullah GÜL, Minister of Foreign Affairs and Deputy Prime Minister, African states' diplomatic representatives in Turkey, businessmen and representatives from private sector, academicians, university students, representatives from non-governmental organizations (NGOs) and media participated to the congress.

7. PROGRAMME OF THE CONGRESS

Keynote Speeches

Süleyman ŞENSOY, Chairman of TACSS

Prof. Ekmeleddin İHSANOĞLU, Secretary General of OIC

Assoc. Prof. Abdullah GÜL, Minister of Foreign Affairs and Deputy Prime Minister

Alpha Oumar KONARE, Chairman of the African Union Commission

1st Session: A General View on the History of Africa

Heads of the Session:

Prof. Abdurrahman ÇAYCI, Hacettepe University, Ankara

M. Hasan Ahmed EL-HAC, Ambassador of Sudan

1. Pre-Ottoman Africa

Prof. Abdurrahman ÇAYCI, Hacettepe University, Ankara

2. Africa in the Ottoman Era

Prof. Tayeb CHENNTOUF, University of Es-Seina, Oran, Algeria

Prof. Jillali EI ADNANI, Agadir University, Morocco

3. Africa in the Colonial Era

Assoc. Prof. Ahmet KAVAS, TACSS Africa Project Manager

2nd Session: Africa in the 21st Century

Heads of the Session:

L.M. Sobizana MNGQIKANA, Ambassador of Republic of South Africa

1. A General View on the Contemporary Africa

Hıfzı TOPUZ, UNESCO, Journalist

2. Africa in International Relations

Assoc. Prof. Bülent ARAS, TACSS Project Manager

3. Africa's Economic Potential and Investment Opportunities

Sedat Aybar, Ph. D., Kadir Has University, Istanbul

4. The Role and Efficiency of Foreign Aid in Africa's Development (Problems and Recommendations)

Zahra NURU, Director and Senior Advisor to the Under Secretary-General, UN-OHRLS
Prof. Seithy CHACHAGE, University of Dar es Salam, Tanzania

5. Security Issues in Africa, Their Reflections to Europe and Recommendations

Assist. Prof. Kenan DAĞCI, Kocaeli University, Turkey

3rd Session: Relations between Turkey and Africa

Heads of the Session:

Prof. Hasret ÇOMAK, Dean of Faculty of Communication, Head of the Department of International Relations, Kocaeli University, Turkey

1. Political Relations

Can ALTAN, Ambassador, Turkey

Prof. Yusuf FADL, Head of the Department of Turkish Studies, University of Khartum, Sudan

2. Cooperation for Development

Ret. Senior Marine Colonel Ali ÇANKAYA, Head of Strategy Developing, Planning and Coordination Department of TİKA

3. Economic Relations

Cem TOPBAŞ, Foreign Trade Consultant

4. Sociocultural Relations

Prof. Muhammed BAKARI, Fatih University

5. Africans in Turkey

Prof. Orhan KURAL, Istanbul Technical University, Benin Honorary Consul

8. KEYNOTE SPEECHES

In the congress, Süleyman ŞENSOY, Chairman of TACSS, Prof. Ekmeleddin İHSANOĞLU, Secretary General of OIC, Assoc. Prof. Abdullah GÜL, Minister of Foreign Affairs and Deputy Prime Minister, Alpha Oumar KONARE, Chairman of the African Union Commission presented keynote speeches.

In keynote speeches of First International Turkish-African Congress, Süleyman ŞENSOY, Chairman of TACSS, emphasized increasing importance of Turkey in international relations and explained study groups established within TACSS about the European Union, Asia and Africa:

“... We have ten study groups such as the EU Study Group, Global and Regional Power Centers Study Group, Africa Study Group and the Caucasus - Central Asia - the Middle East Study Group. We conduct studies about Turkey’s domestic problems and Turkey in the current international conjuncture. . .”

Also, Süleyman ŞENSOY pointed that “Nowadays, the West, especially EU and USA, concentrates their studies on Africa and Asia, because the future of the world and most of natural resources in the world are in these two continents...”

He declared that, in the near future, TACSS will transform its Africa Study Group into Institute of Africa Studies.

Prof. Ekmeleddin İHSANOĞLU participated in the congress in the name of 57 Islamic countries, stated that 27 of the 57 members of OIC are African countries. He emphasized that the African countries, that had determinative position in OIC, would also play important roles in the future of Africa and World.

He also expressed that developing countries including member countries of OIC should find ways for improving their economic condition in order to protect and continue their existence within the global environment that is determined by intensive international competition, globalization and liberalization. For this purpose, one of the policies that can be enforced is to increase economic cooperation among such countries. Prof. Ekmeleddin İHSANOĞLU stated that, “I believe that First Turkish-African Congress organized by TACSS will provide pragmatic and applicable policies in order to improve economic and commercial relations between Turkey and Africa.”

On the other hand, Assoc. Prof. Abdullah GÜL, Minister of Foreign Affairs and Deputy Prime Minister, in his keynote speech, explained that “relations between Turkey and Africa traces back

to the Ottoman era. Turks established good and friendly relations with the continent. So, deep cultural, political, humane and moral relations were constructed between Turkish and African people. Furthermore, he stressed that “Turkey recognized declaration of independence of African states in the 1960s and started diplomatic relations with them. Today, we have 12 embassies and more than 20 honorary consulates general in the continent.” Minister Abdullah GÜL, who pointed Turkey’s relations with Africa improves continuously, thanked Alpha Oumar KONARE for admission of Turkey as an observer in the African Union on 12 April 2005.

Alpha Oumar KONARE, Chairman of the African Union Commission, who gave the last keynote speech and expressed his gladness at being as the first chairman of African Union visiting Turkey since its foundation in 1963. He explained that “Africa has an area of 30 million km² which can enclose China, India, European countries, North American countries and Argentina. The African Union with its 57 members constitutes thirty percent of the UN member states and has a determinative power in decision making process within the UN. Videos and news in world media on AIDS, poverty, starvation, misery, domestic and civil wars and chaos such as in Rwanda, Algeria, Sudan and wars among neighbor states generally form image of Africa in the world public opinion. They are undeniable realities of Africa. However, the Africans are not the only responsible for these bad issues. They derive from the colonial era and developed states’ policies that strive for exploiting agriculture, resources and mines of African countries. Africa can overcome all of them, since we will become the third biggest human power in the world in 2025 with its area and population, which will be 1 billion 400 million.” Moreover, Chairman Alpha Oumar KONARE emphasized that Turkey will be the most important bridge and mediator among the EU, Asia and Africa in the near future.

9. EVALUATION OF THE CONGRESS

First International Turkish-African Congress was organized by Turkish Asian Center for Strategic Studies (TACSS) on 23-24 November 2005 in Istanbul. Alpha Omar Konare, Chairman of the African Union Commission comprised 53 African states, Prof. Ekmeleddin İHSANOĞLU, Secretary General of OIC comprised 57 Islamic states, Assoc. Prof. Abdullah GÜL, Minister of Foreign Affairs and Deputy Prime Minister, accepted our invitation and participated in the congress. Distinguished scientist from Turkey and foreign countries, diplomats, Ministry of Culture and Tourism of Turkey, TİKA and TUBITAK that conduct effective projects on the international level contributed to the congress.

Preparations for the First International Turkish-African Congress started approximately one year ago. Because Republic of Turkey declared 2005 as “Year of Turkey’s Opening up to Africa”, the government supports and encourages studies and projects which contribute to the “Policy of Opening up Africa” in various fields. In this regard, TACSS established the Africa Study Group, in addition to the nine study groups such as the European Union, Caucasus and Middle

East study groups. During this year, we published books and articles, commentaries in our website, and organized conferences and seminars about Africa, which is generally neglected in Turkey. Coincidence of the First International Turkish-African Congress and Turkey's policy about "Opening up to Africa" in 2005 makes a great contribution to this field.

In the evaluation of these presentations and discussion in the congress, we can say that First International Turkish-African Congress comprehended, explained and emphasized undeniable importance of Africa that has always been an important continent in the world history. Great states founded in Africa which hosted great civilizations in history affected the other continents. Turkish peoples' emergence and existence in the continent began in 9th century. Until the beginning of 20th century, Turks and native African peoples lived and constructed together a magnificent history in the continent. The economic, political, cultural, military and administrative relations and a common history covering more than one thousand year between Turkey and Africa and the continent's relations with outside world were weakened dramatically because of the European colonialism that founded colonies over the continent. We almost forgot the Africans, so the Africans did. Since its foundation, modern Republic of Turkey has become a model for the African countries and people who struggled for independence. Modern Turkish Republic became one of the states that recognized and supported newly founded independent African states in the second half of 20th century.

In the first session of First International Turkish-African Congress, a general view on the African history was presented and discussed. Especially, the Ottoman era and Turkish existence in Africa was emphasized. Importance and meaning of the Ottoman existence and era, that covered four centuries from the beginning of 1500s to the beginning of 1900s, for the African people was pointed. The Ottoman Empire's role in delay of the colonialism, which damaged greatly the continent, about four century in Africa, was expressed. In the light of the past experiences, it was comprehended that important and serious policies could and should be implemented for the future of Africa.

In the second session of First International Turkish-African Congress, the process of independence of the African countries in the 1950s was emphasized. Also, problems and slow economic development of the African countries in the second half of 20th century was discussed. Especially, detailed information were presented and explained about integration schemes in Africa, the African Union and the other African organizations, and their goals and activities. In addition to these, contemporary international relations of the African states, investment opportunities in the continent, economic potential of the African countries, role and importance of foreign aids in economic development of the continent, security issue and recommendations about current problems were discussed and explained.

In the last session of the congress, political, economic and socio-cultural relations between Turkey and the African countries are examined and discussed.

As a result, we can say that, First International Turkish-African Congress attained its objective: Thanks to the congress, Turkey’s past experience about Africa was explained; importance and requirement of new, serious, useful and applicable policies and strategies for the future of Africa was emphasized. We believe that TACSS, by organizing First International Turkish-African Congress, contributed and served to both Turkey, that declared 2005 “the Year of Opening up to Africa”, and the African countries in planning and producing new policies and strategies for the future of Africa. This congress is the first congress about Africa in Turkey. We aim and desire to organize better and more comprehensive congresses about Africa in the future. Results and recommendation derived from the congress are as follows;

10. RESULTS AND RECOMMENDATIONS

1. We have already planned to restructure “Africa Study Group” as “Institution of Africa Studies” within TACSS and to organize International Turkish-African Congress every year in December. We will organize the Second International Turkish-African Congress on 13-14 December 2006. For this purpose, we want to cooperate with Turkish ministries, other official institutions and private entrepreneurs and representatives from private sector and civil society initiatives.
2. Among 53 African states, Turkey has embassies only in 12 African states and honorary consulates general in about 20 states. Diplomatic relations with the other African states are conducted through such existent embassies and consulates. China, South and North Korea and several European states have minimum 40 embassies in the continent. Thus, Turkey should increase number of embassies and consulates over the continent. The congress especially showed that Turkey should give priority in opening embassies and consulates in the states that play important roles in the continent such as Mali, and that have been damaged and isolated by intense civil wars and political anarchy, but have likelihood of great leap in near future such as Angola and Mozambique.
3. In order to increase relations with Turkey, the African Union gave Turkey status of observer state on 12 April 2005. In the congress, Alpha Oumar KONARE, Chairman of the African Union Commission, proposed to open a representative office of the African Union in Turkey.
4. It is known that advertisement of Turkey in the African countries and advertisement of the African countries in Turkey is not sufficient and satisfying. For this reason, the congress stated the necessity of mutual efforts on this theme should be started and developed. For this purpose, mutual cultural activities such as festivals in the field of cinema, music, and literature can and should be organized. Such activities will contribute to advertisement of both Turkey and Africa. In the congress, it was decided to organize an “Africa Week” in Turkey in the near future. This Project is backed by Alpha Oumar KONARE, Chairman of the African Union Commission.

5. Establishment of cooperation at educational level between Turkey and the African countries is an important requirement. It is very important to establish cooperation between the Turkish universities and the Union of African Universities. The African countries can orientate their students to the Turkish universities. Accreditation issue between Turkish and African universities should be solved through cultural and educational understandings and agreements. Initiatives and studies should be started for establishment of departments of Turkology in the African universities and departments of African studies in Turkish universities. Unfortunately, Turkish universities continue to neglect studies about Africa and establishment of institutions and centers for such studies; however, not only Western European universities but also Eastern European universities establish centers and institutions for Africa studies. This issue was one of the most important issues that were discussed and emphasized in the First International Turkish-African Congress.

6. In the light of increasing commercial relations between Turkey and the African countries in the recent years, it is clear and important that required, appropriate and useful institutional and structural measures and arrangements should be taken and enforced in order to continue and improve such commercial relations.

7. Turkey can share its experiences about military and security issues with the African states. Military cooperation between Turkey and Gambia, which has a population of one million, established in the beginning of 1990s can be a model and example for the other African states. Military cooperation between Turkey and Gambia shows that Turkey can establish and conduct military cooperation with the other African states.

8. Historical artifacts made by the Ottoman Empire in the African countries, where deep friendly political, socio-cultural, economic and military relations were established among the Turkish and African peoples in the history, can and should be protected and restored.

9. Technological and scientific cooperation should be established between Turkey and the African states.

10. Turkish products and merchandises should be advertised in the African countries in order to increase commercial relations with Africa.

11. The initiatives of sister city between Turkish and African cities and municipalities should be increased in order to improve relations among the Turkish and the African peoples.

12. Cooperation among the Turkish and African voluntary benevolent associations and clubs should be developed with aim of improving solidarity between Turkish and African peoples.